

ŠUNS RAGENOS ACHE POZITYVAUS NERVINIO REZGINIO SANDARA

Vidmantas Lasys¹, Edvinas Stanevičius¹, Gintaras Zamokas²

¹ Lietuvos veterinarijos akademija, Anatomijos ir histologijos katedra, Tilžės 18, LT-3022 Kauna, tel.: 8-37 361903, el. paštas: vidmantas.lasys@lva.lt

² Lietuvos veterinarijos akademija, Vidaus ligų katedra, Tilžės 18, LT-3022 Kauna, tel.: 8-37-36 23 03, el. paštas: ginza@lva.lt

Santrauka. Šuns rageną inervuoja 12-15 storų aceticholinesterazei (AChE) pozityvių nervinių pluoštų, kurie yra išsidėstę vienodais tarpais aplink ragenos kraštą. Stori nerviniai pluoštai iš ragenos krašto eina viduriniu ragenos savosios medžiagos sluoksniu į ragenos centrą. Vieni stori nerviniai pluoštai, ką tik įėję į ragenos periferinę dalį, šakojasi į du vienodo storio nervinius pluoštus, kurie, eidami į centrinę dalį, duoda įvairaus storio nervinius pluoštus. Kiti stori nerviniai pluoštai eina beveik tiesia trajektorija į centrą ir duoda vidutinio storio bei plonus nervinius pluoštus.

Atsišakoję nuo AChE pozityvių storų nervinių pluoštų, vidutinio storio bei ploni nerviniai pluoštai kryžiuodamiesi perdengia storus nervinius pluoštus. Jie išsiskiria ir pakartotinai jungiasi, todėl galima atsekti tik trumpas atskirų nervinių pluoštų atkarpas nerviniame rezginyje. Vidutinio storio bei ploni nerviniai pluoštai dominuoja paviršiniame ragenos savosios medžiagos sluoksnyje tiek centrinėje, tiek periferinėje ragenos dalyse. Ragenos periferinėje dalyje dalis vidutinio storio nervinių pluoštų, atskilusių nuo storų pluoštų, šakodamiesi grįžta link ragenos krašto.

Ploni nerviniai pluoštai, patekę į epitelį, formuoja gausiai anastomozuotą tinklą. Kai kurie ploni nerviniai pluoštai baigiasi kūgio formos sustorėjimais, panašiais į laisvasias nervines galūnėles.

Skirtingo amžiaus šunų ragenos AChE pozityvaus nervinio rezginio morfologiniai tyrimai neparodė aiškių jo sandaros ir histotopografijos skirtumų.

Raktažodžiai: šuo, rageną, inervacija, acetilcholinesterazė (AChE).